

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 22-06-66024 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

בפני כבוד השופט אמיר סלאמה

מחמוד אבו רומי

מערער

נגד

רשות המיסים - חיפה

משיב

החלטה

1
2 לפניי ערעור על החלטת המשיב בדבר הטלת עיצום כספי על המערער, המוגש מכוח חוק לצמצום
3 השימוש במזומן, תשע"ח-2018 (להלן – "החוק").
4

כללי

- 5
6
7 1. המערער, אשר עוסק בסחר ברכבים, כרת ביום 1.8.21 הסכם לרכישת רכב מחברה העוסקת
8 גם היא בסחר ברכבים (להלן – "המוכרת"), בו סוכם כי תמורת הרכב הנדון ישלם המערער
9 למוכרת סך של 325,000 ₪.
10 ביום חתימת ההסכם העביר המערער למוכרת שני שיקים, אחד על סך 170,000 ₪ שזמן
11 פירעונו 1.8.21 (ואשר ככל הידוע נפרע), ושני על סך 155,000 ₪ שזמן פירעונו 15.8.21.
12
13 2. אין חולק שהשיק על סך 155,000 ₪ (שייקרא להלן – "השיק"), נמשך ע"י המערער ונמסר
14 למוכרת כשהוא אינה נושא שם של נפרע או מוטב.
15
16 3. ביום 20.3.22 הוציא המשיב הודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי בגין הפרה של החוק, בה
17 הודיע למערער כי השיק הנדון מהווה הפרה של סעיף 4(א) לחוק, ומשכך בכוונתו להטיל
18 עליו עיצום כספי בסך 46,500 ₪.
19

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני : 00000

1 4. ביום 12.5.22 חתם המערער על כתב טענות בעקבות ההודעה הנ"ל, אשר נערך בעזרת רואה
2 החשבון שלו, ונשלח למשיב.
3 בכתב זה טען המערער כי השיק ניתן לביטחון בלבד עד להעברת סכום השיק למוכרת,
4 מועד בו היתה המוכרת אמורה להחזיר את השיק.
5 המערער טען כי ביום 17.8.21 הוא ביצע העברה בנקאית על סך 155,000 ₪ לטובת
6 המוכרת, וכי בד בבד נתן הוראת ביטול לשיק.
7 המערער טען כי מדובר בשיק שלא היה אמור להיפרע, ואשר בטעות לא צוין עליו
8 "לביטחון בלבד", כאשר בכל מקרה הוא העביר את התמורה שלו ואף הורה על ביטולו.
9

10 5. ביום 23.5.22 מסר המשיב למערער, כי לאחר עיון בכתב טענותיו הנ"ל, הוחלט להטיל את
11 העיצום הכספי, כשהוא מנמק זאת באופן הבא : "לא השתכנעתי כי לא בוצעה הפרה".
12 על ההחלטה הנדונה הוגש הערעור המונח לפניי.
13

טענות הצדדים בערעור

14
15
16 6. בכתב הערעור חזר המערער על הגרסה לפיה השיק ניתן לביטחון בלבד ולא היה מיועד
17 לפירעון, וכי ביום 17.8.21 הוא העביר למוכרת את סכום השיק, ובמקביל ביטל אותו.
18 ביחס להחלטת המשיב טען המערער כי זו "לא נכונה, לא צודקת, לא הוגנת ואין בה
19 התייחסות לזכויות ולאינטרסים של המערער", תוך התעלמות מהגרסה העובדתית
20 האמורה של המערער.
21 עוד נטען בכתב הערעור כי המשיב לא התחשב בנימוקים שהועלו ע"י המערער בכתב
22 טענותיו מיום 12.5.21, וכי ההחלטה אינה סבירה ואינה מידתית.
23 המערער הוסיף וטען כי פעולותיו אינן מהוות הפרה של החוק.
24 משכך ביקש המערער להורות על ביטול העיצום הכספים או על צמצומו.
25

26 7. בכתב התשובה לערעור טען המשיב כי השיק נתפס במשרדי המוכרת ביום 8.8.21, במסגרת
27 "הליך חקירתי", כשהוא ללא שם מוטב או נפרע (ראו נספח א' לתשובה).
28 המשיב ציין כי ביום 14.10.21 הופקד השיק, בהתאם להוראות חוק איסור הלבנת הון,
29 וזאת לטובת קרן החילוט של האפוטרופוס הכללי, אך חולל (מחמת הוראת ביטול).
30 המשיב טען כי מתן השיק במקרה דנן מנוגד לסעיף 4(א) לחוק, משום שהשיק ניתן "על
31 החלק", כאשר שיק כזה משול להעברת כסף מזומן, תופעה בה ביקש החוק הנדון להילחם.
32 המשיב הדגיש כי הפרת סעיף 4 לחוק מתקיימת ללא קשר לשאלה האם השיק יכובד בסופו
33 של דבר, או האם מתקיימת לגביו "מסירה" על פי פקדת השטרות.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 עוד סבר המשיב כי גם אם עסקינן בשיק שניתן לביטחון בלבד, הדבר עדיין נוגד את תכלית
2 האיסור הקבוע בסעיף 4(א) לחוק, כאשר בנדון סבר המשיב כי טענת המערער לפיה מדובר
3 בשיק לביטחון בלבד ממילא לא הוכחה עובדתית ואף התבררה כתמוהה, בשים לב לכך
4 שהשיק לא נשא את הכיתוב "לביטחון בלבד", ולכך שההעברה הכספית שנעשתה למוכרת
5 בגובה סכום השיק, בוצעה רק לאחר תפיסת השיק במשרדי המוכרת.
6
7 8. ביום 17.11.22 התקיים לפניי דיון בערעור.
8
9 9. בפתח הדיון ביקש ב"כ המערער להוסיף מספר טענות לאלה שנטענו בכתב הערעור.
10 לדבריו, המשיב אינו מתמודד עם העובדה שההודעה בדבר כוונה להטיל עיצום, אשר
11 הוצאה בחודש מרץ 2022, עסקה בשיק שנתפס בביקורת מיום 2.12.21 כפי שצוין
12 בהודעה, וזאת ארבעה חודשים תמימים לאחר מסירת השיק בידי המוכרת, ולאחר
13 שהמערער העביר למוכרת סכום כנגד אותה המחאה.
14 עוד נטען כי המשיב לא הבהיר מתי וכיצד הוא תפס את השיק, ולא הוכיח שהתפיסה
15 היתה כדין, כשהמשיב אינו מציג צו חיפוש או מסמכים אחרים השופכים אור בנדון.
16 ב"כ המערער סבר כי דבקו בהתנהלות המשיב מחדלים רבים, לרבות בעניין אי הנמקת
17 החלטתו, ואי התייחסות נאותה לטענת המערער בדבר היות השיק לביטחון בלבד, ודי
18 בכך כדי להביא לביטול העיצום.
19 המערער שב וטען כי החוק ותכליתו אינם חלים מקום בו מדובר בשיק שניתן לביטחון
20 בלבד, ואשר בוטל לאחר שמושך השיק נתן את התמורה לשמה נועד השיק מלכתחילה.
21
22 10. ב"כ המשיב טענה כי מרבית טענותיו של המערער כפי שהוצגו בישיבה לפניי מהוות
23 הרחבת חזית.
24 לגוף הדברים נטען כי השיק נתפס במשרדי המוכרת ביום 8.8.21, במסגרת חקירה
25 משטרתית שלא היתה קשורה בחוק הנדון ואשר במסגרתה נתפסו עוד מספר "תפוסים",
26 כאשר המשיב נמנע בשלב זה מלחשוף את מלוא הפרטים ביחס לאותה חקירה, שעודנה
27 תלויה ועומדת.
28 ב"כ המשיב ציינה כי השיק הוצג לפירעון ע"י האפוטרופוס הכללי בחודש אוקטובר 2021
29 מכוח חוק איסור הלבנת הון, וחזר נוכח הוראת ביטול, כאשר רק בהמשך הוא הגיע לידי
30 המשיב, שהוציא בחודש מרץ 2022 את ההודעה בדבר כוונה להטלת עיצום.
31 ב"כ המשיב שבה והדגישה כי הטענה בדבר היות השיק לביטחון בלבד אינה מעלה ואינה
32 מורידה, שכן גם שיק לביטחון אשר ניתן ללא שם של נפרע או מוטב מהווה הפרה של
33 הוראות החוק.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני : 00000

1 בי"כ המשיב היתה נכונה לאשר, נוכח שאלות בית המשפט, כי ההחלטה בדבר הטלת
2 העיצום יכולה היתה להיות מנומקת יותר ממה שנעשה בפועל במקרה דנן, ואולם אין בכך
3 לשיטתה כדי להוות עילה להתערבות בהחלטה, אשר כשלעצמה היא סבירה ועולה בקנה
4 אחד עם תכלית החוק.

דין והכרעה

8 11. לאחר שקילת טענות הצדדים ועיון בכתבי הטענות על נספחיהם, מצאתי כי דין הערעור
9 להידחות.

א. המסגרת הנורמטיבית

12 12. סעיף 4(א) לחוק קובע כדלקמן:
13 "לא ייתן עוסק ולא יקבל, במסגרת עסקו, תשלום בשיק בעבור עסקה או כשכר עבודה,
14 כתרומה, כהלוואה או כמתנה, בלי ששם מקבל התשלום בשיק נקוב בשיק כנפרע או
15 כנסב, לפי העניין"
16 סעיף 6(א) לחוק קובע כדלקמן:
17 "הפר עוסק הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, במסגרת עסקו, רשאי המנהל
18 להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בשיעור כאמור בסעיף קטן (ג), מהתשלום
19 במזומן, מהתשלום בשיק או מהשיק המוסב, לפי העניין."
20 סעיף 6(ג)(3), הרלוונטי לעניינינו, קובע כי בהפרה לפי סעיף 4(א) לחוק יעמוד שיעור העיצום
21 על 30% מסכום השיק.

22 23
24 13. סעיף 7 (א) לחוק קובע כדלקמן:
25 "היה למנהל יסוד סביר להניח כי עוסק הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף
26 6 (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, תימסר למפר
27 הודעה בכתב על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב)"
28 סעיף 8 לחוק מקנה למפר את הזכות לשטוח את טענותיו לאחר שקיבל הודעה כאמור.
29 סעיף 9(א) לחוק קובע כדלקמן:
30 "המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 8, אם להטיל על המפר
31 עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 11"
32 סעיף קטן (ג) לאותו סעיף מורה על המנהל לפרט "את נימוקי החלטתו".
33

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

14. סעיף 17 (א) לחוק קובע כדלקמן:
- 1 "על החלטה סופית של המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב
2 נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר הודעה
3 על ההחלטה".
4 מכוח סעיף זה מונח הערעור שלפניי.
15. עד כאן הוראות החוק הרלוונטיות בנדון.
16. סוגיית אופי ומידת התערבות בית המשפט בהחלטת המשיב לפי חוק, אינה מוגדרת בחוק
עצמו, ולמיטב ידיעתי טרם נדונה בפסיקת בית המשפט העליון.
ביחס לערעורים על הטלת עיצומים כספיים מכוח חוקים אחרים (כגון עיצום מכוח חוק
הגנת הצרכן), קיימות בפסיקה גישות שונות ביחס לאופי ומידת ההתערבות השיפוטית
במסגרת ערעור מסוג זה.
ראו בנדון, למשל, את פסק דינו של השופט אביו סתיו במסגרת עש"א 56416-12-20 שוק
15 העיר בע"מ נ' הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן, לרבות הסקירה שם של הגישות השונות
בפסיקה.
17. אינני מוצא להרחיב יתר על המידה בנדון, ואסכם את גישתי באופן הבא:
- החלטה בדבר הטלת עיצום כספי מכוח החוק היא החלטה הניתנת על ידי רשות מנהלית, ומשכך היא כפופה לביקורת לפי דיני המשפט המנהלי, לרבות בחינת השאלה האם ההחלטה ניתנה בגדר הסמכות; האם היא ניתנה מכוח שיקולים עניינים אן שמא נפלו בה שיקולים זרים; והאם ההחלטה היא סבירה ומידתית.
  - החלטה מסוג זה מתקבלת ע"י רשות מקצועית בעלת ידע ומומחיות. בהקשר זה בית המשפט אינו אמור להחליף את שיקול דעתה המקצועי של הרשות, ואינו אמור לקבל את הערעור רק משום שהוא עצמו היה מגיע לתוצאה אחרת. עם זאת, ככל שההחלטה היא בעניין שאין בו לרשות יתרון מקצועי על בית המשפט, והיא חורגת מגדר תחומי ההתמחות של הרשות המנהלית שקיבלה אותה, ייתכן שהיקף התערבות בית המשפט בהחלטה יהיה גדול יותר.
  - במסגרת ערעור על החלטה מסוג זה בית המשפט אינו מקיים דיון DE NOVO, קרי הוא אינו שומע מחדש את ההליך מבראשית, לרבות שמיעת ראיות בו.
  - בסופו של יום על בית המשפט לבחון האם הגורם שקיבל את ההחלטה הפעיל שיקול דעת סביר עובר ובעת מתן החלטתו; האם התקיימו כללי הצדק הטבעי והאם ההליך

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

1 של קבלת ההחלטה היה תקין; האם ההחלטה ניתנה בגדר הסמכות ונועדה לשרת את
2 התכלית מאחורי הסמכות הנדונה; והאם ההחלטה היא סבירה ומידתית.

3

4 **ב. מן הכלל אל הפרט**

5

6 18. על אלה אין מחלוקת:

7

8 א. המערער הוא "עוסק" כמשמעו בחוק;

9 ב. המערער, בהיותו עוסק, מסר למוכרת במסגרת עסקה לרכישת רכב שיק מבלי שהיה
10 נקוב בו שם של נפרע או נסב ("שיק על החלק").

11 ג. השיק הגיע בסופו של דבר לידיו של המשיב.

12

13 19. על פניו, מדובר בהפרה ברורה של הוראת סעיף 4(א) לחוק.

14 משהגיע השיק לידי המשיב, היה לו, לכאורה, "יסוד סביר להניח" כי המערער הפר את
15 הוראת החוק (סעיף 7(א) לחוק), ומשכך בדין הוציא למערער הודעה על כוונת חיוב בעיצום
16 כספי, בה פורט כי הכוונה להטלת עיקול נשלחה הואיל והשיק אינו נושא שם של נפרע או
17 נסב.

18 ניתן אפוא לומר שעד כה אין למצוא כל דופי בהתנהלות המשיב.

19

20 20. משקיבל המערער את ההודעה בדבר כוונת חיוב בעיצום, הוא שטח את טענותיו בפני
21 המשיב, בכתב הטענות מיום 12.5.21.

22 במסגרת זו טענת המערער היתה כי השיק ניתן לביטחון בלבד, וכי יומיים לאחר מועד
23 פרעונו הוא ביצע העברת בנקאית על גובה השיק.
24 טענה זו נדחתה על ידי המשיב.

25

26 21. את טיעונו של המערער, כפי שהועלו במסגרת הערעור שלפניי, הן בכתב הערעור והן בדיון,
27 ניתן לחלק לשני סוגי:

28

29 א. טענה מהותית, לגוף הדברים, לפיה במקרה דנן דובר בשיק לביטחון, אשר אינו בא בגדר
30 סעיף 4(א) לחוק.

31

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 ב. טענות לגבי תקינות ההליך המנהלי, לרבות הטענה בדבר אי בחינה כראוי של טענות
2 המערער בידי המשיב; טענה בדבר אי מתן הנמקה של ההחלטה; וטענה לגבי אי הצגת
3 נתונים ומסמכים ששימשו את המשיב עובר למתן ההחלטה, לרבות מסמכי תפיסת השיק.
4
- 5 22. נדון תחילה בטענה המהותית, בדבר היות השיק בגדר שיק לביטחון בלבד.
6 טענה זו כוללת בחובה שני היבטים:
7 היבט עובדתי, הנוגע לשאלה האם אכן דובר בשיק שנימסר לביטחון בלבד, ואשר בוטל רק
8 משום שהתמורה בגינו הועברה לידי המוכרת על פי סיכום מראש.
9 היבט משפטי, הנוגע לשאלת ההשלכה המשפטית, באספקלריה של סעיף 4(א) לחוק, בהנחה
10 שדובר בשיק לביטחון כנטען.
11
- 12 23. בכל הנוגע להיבט העובדתי, יש לבחון האם החלטת המשיב עולה בקנה אחד עם הראיות
13 שהונחו לפניו, והאם היה עליו לאסוף ראיות נוספות טרם קבלת החלטתו.
14 כאמור לעיל, לידי המשיב הגיע שיק, משוך על ידי המערער, אשר נתפס ללא שם של נפרע
15 או נסב (ראו נספח "א" לכתב התשובה).
16 בכך היה די, מבחינת המשיב, כדי להקים יסוד סביר להניח שמדובר בהפרה של סעיף 4(א)
17 לחוק.
18 כאשר העלה המערער בפני המשיב, ביום 12.5.22, את הטענה העובדתית לפיה דובר בשיק
19 לביטחון בלבד, היה על המערער להציג בפני המשיב ראיות לתמיכה בטענה זו, אשר היה
20 בהן כדי לשכנע את המשיב לקבל טענה עובדתית זו, או למצער היה בהן כדי להצדיק עריכת
21 בירור עובדתי נוסף מצד המשיב.
22
- 23 24. הראיות שהציג המערער בפני המשיב, ביום 12.5.21, היו רחוקות, כך סבורני, מלספק בנדון.
24 המערער תמך את טענתו בכך שביום 17.8.21 הוא העביר למוכרת סכום של 155,000 ₪,
25 ובכך ניסה לשכנע את המשיב שמדובר אכן בשיק לביטחון.
26 אלא שבכך לא היה די, שכן במעמד מסירת השיק לידי המוכרת, לא היה עליו כל סממן
27 בדבר היותו שיק לביטחון, כאשר גם בקבלה שהוציאה המוכרת ביום 1.8.21 לאחר מסירת
28 שני השיקים (נספח "ב" לכתב הערעור) לא היה זכר לכך שהשיק הוא לביטחון בלבד (אוסף
29 בעניין הקבלה הנדונה כי הרישום בכתב יד המופיע בה, ובו כביכול התייחסות לעניין העברת
30 כספים, נעשה, כפי שמסר המערער בדיון לפניי, על ידי המערער עצמו, רק לאחר ביצוע
31 ההעברה, דבר אשר כשלעצמו מעורר תהיות).
32

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

25. המערער שם יהבו על כך שהציג בפני המשיב ראיות בעניין ההעברה הכספית שבוצעה ביום 17.8.21, ואולם סבורני כי לא רק שלא היה בעצם ביצוע העברה כאמור כדי להוכיח את היות השיק לביטחון, אלא שעיתויה של העברה זו דווקא מעורר תהיות, שכן היא בוצעה מספר ימים לאחר שהשיק נתפס והוחרם מידי המוכרת (במסגרת חקירה משטרתית, כך מסתבר), וביצוע ההעברה הבנקאית בנסיבות אלה דווקא יכול לעמוד בקנה אחד עם כך שמלכתחילה השיק נועד להוות תמורה "רגילה", וכי רק לאחר שנתפס והפך "בלתי שמיש", עלה צורך בביצוע ההעברה הנדונה.
- אוסף כי בדיון שלפניי המערער לא פיזר את הערפל בנדון, ובין היתר אפנה לכך שלא היה ברור מדוע המערער לא טרח להחזיר לידי את השיק לאחר ביצוע ההעברה ביום 17.8.21, וכיצד ייתכן שהוא גילה (כך לטענתו) אודות תפיסת השיק רק בחודש אוקטובר, כאשר הוצגה לפירעון.
- את הסברו של המערער בנדון, לפיו הוא לא טרח להחזיר לידי את השיק משום שנתן הוראת ביטול מייד עם ביצוע ההעברה, מצאתי כסותר את טענתו לפיה הסיכום הראשוני עם המוכרת היה שאת השיק יש להשיב לידי לאחר בביצוע ההעברה, וכי בינו לבין המוכרת היו יחסי אימון מלאים, דברים שאינם מסבירים את הוראת הביטול שניתנה על ידו עם ביצוע ההעברה.
- דווקא הוראת הביטול בנסיבות אלה יכולה לעמוד בקנה אחד עם רצון המערער להבטיח שלא ייעשה שימוש בשיק לאחר שיצא מחזקת המוכרת, כפי שאכן קרה בסופו של דבר.
26. כך או אחרת, החשוב הוא שלא היה די בראיות שהציג המערער בנדון בפני המשיב כדי לשכנע את המשיב, באופן סביר, שמדובר בשיק שנמסר לביטחון בלבד.
- לכך יש להוסיף כי המערער לא הציג בפני המשיב ראיות נוספות אשר יכולות היו לתמוך בטענה לפיה דובר בשיק ביטחון, כגון תצהיר של מי מטעמה המוכרת, עמה היו לו, כך לטענתו, יחסי אמון מלאים (גם בנדון לא מצאתי כמשכנעת את טענת בא כוחו לפיה המערער חשש שהתערבותו תתפרש כהפרעה להליך הפלילי, טענה המעוררת תהיה משום שלשיטת המערער הוא כלל לא ידע בזמן אמת שיש חקירה).
- 27.
27. עד כאן בנוגע להיבט העובדתי של טיעוני המערער, כאשר בהיבט זה אינני סבור שהמערער הציג ראיות של ממש בפני המשיב בדבר היות השיק שיק לביטחון בלבד.
- מכאן גם נובעת המסקנה שלא היו בראיות שהציג המערער הצדקה מצד המשיב, במסגרת שיקול דעתו המקצועי-מנהלי, לערוך בירור עובדתי נוסף, ומשכך גם לא מצאתי ממש בטיעוני המערער לפיהם המשיב לא הציג בהליך שלפניי ראיות בעניין גרסת המוכרת בנדון.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 אשר לפן המשפט, סבורני כי גם אם נניח שהשיק הנדון ניתן כשיק לביטחון, הרי שאין עילה
2 להתערב בהחלטת המשיב לפיה אין הדבר משנה, בפן המשפטי, מהמסקנה בדבר ביצוע
3 הפרה לפי סעיף 4(א) לחוק.
4 ודוקו. החלטת המשיב בשאלה המשפטית האם העברת שיק לביטחון מהווה הפרה לפי
5 סעיף 4(א) לחוק אינה החלטה בה יש למשיב יתרון מקצועי על בית המשפט, ומשכך שיקול
6 הדעת של בית המשפט להתערב בהחלטה מסוג זו הוא רחב ביותר.
7
8 29. פקודת השטרות אינה כוללת הגדרה מיוחדת של "שיק לביטחון" להבדיל משיק "רגיל".
9 סעיף 73 לפקודת השטרות מגדיר שיק מהו, ולפי הגדרה זו "שיק הוא שטר חליפין משוך
10 על בנקאי ובר-פרעון עם דרישה".
11 אכן, המושג "שיק לביטחון" הוא מושג ידוע ושגור, בו עושים שימוש בעולם המסחר
12 והעסקים, כאשר הכוונה היא לשיק שניתן כדי להבטיח ביצוע פעולה או התחייבות כלשהי
13 במסגרת יחסים חוזיים.
14 במובן זה, היות השיק לביטחון הוא פועל יוצא של תנאי חוזי-הסכמי המתייחס לאפשרות
15 פירעונו או סיחורו של שיק מסוג זה, כאשר הנפקות לכך היא, בראש ובראשונה, במערכת
16 היחסים החוזית שבין הצדדים להסכם.
17 כך או אחרת, גם שיק שהצדדים לחוזה הסכימו לגביו שהוא לביטחון בלבד, הוא שיק לכל
18 דבר לפי סעיף 73 לפקודת השטרות.
19
20 30. החוק לצמצום השימוש במזומן קובע בסעיף 1 שבו (סעיף ההגדרות) כי "שיק" הוא
21 כהגדרתו בסעיף 73 לפקודת השטרות.
22 ברם, השאלה האם שימוש בשיק שניתן לביטחון בלבד הוא בגדר הפרה של סעיף 4(א) לחוק
23 אינו צריכה להיחתך לפי דיני השטרות או לפי פקודת השטרות, אלא לפי החוק לצמצום
24 השימוש במזומן ולאור התכלית המונחת ביסודו, שכן זוהי הסביבה החקיקתית בה
25 מבוצעת מלאכת הפרשנות.
26
27 31. כפי שציין המשיב בתשובתו לערעור, החוק הנדון נועד לצמצם את תופעת הכלכלה
28 "השחורה" בישראל, תוך מאבק בפשיעה ובהלבנת ההון, בין היתר ע"י מלחמה בשימוש
29 במוזמנים.
30 מתוך ראייה לפיה גם שיק יכול לשמש כאמצעי להלבנת הון, קבע המחוקק כי אין לעשות
31 שימוש בשיק שאין בו שם של נפרע או נסב, שכן שיק שכזה יכול בנקל להוות אמצעי להלבנת
32 הון, בדיוק כמו כסף מזומן.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 בפריזמה זו, גם אם נותן השיק התכוון לתת אותו כביטחון בלבד, הרי שכל עוד הוא לא
2 הקפיד לציין בו את שם הנפרע או הנסב, הוא הכשיר אותו כאמצעי פוטנציאלי להלבנת הון,
3 ובכך הפר את החוק (אינני נדרש לשאלה מה היה קורה לו המערער היה רושם על גבי השיק
4 את המילים "לביטחון בלבד", כאשר סבורני שגם במקרה זה ייתכן שהדבר לא היה מרפא
5 את ההפרה לפי סעיף 4(א)).
- 6 באספקלריה של החוק ושל התכלית העומדת ביסודו, נעשתה במקרה דנן העברה של שיק
7 אשר נושא פוטנציאל לשימוש כאמצעי להלבנת הון, ומסקנה זו אינה משתנה גם בהנחה
8 שסוכם בין הצדדים להסכם המכר כי השיק הוא לביטחון בלבד.
9
- 10 32. בהיבט זה גם אין משמעות לכך שלאחר מסירת השיק ביצע המערער העברה כספית על
11 סכום השיק ובמקביל נתן הוראות ביטול.
12 ההפרה לפי סעיף 4(א) לחוק בוצעה עוד ביום 1.8.21, ופעולה שעשה המערער לאחר ההפרה,
13 במסגרתה ניתנה הוראת ביטול ביחס לשיק, אינה מבטלת את עצם ההפרה שכבר נעשתה,
14 והכל בהתעלם מהשאלה האם אכן דובר בביטול שנעשה על פי סיכום מראש משום שהשיק
15 ניתן כביטחון, או שמא הביטול נעשה לאור תפיסת השיק, הפיכתו לבלתי שמיש מבחינת
16 המוכרת, ובד בבד הוצאתו מרשותה.
17
- 18 33. לסיכום, גם בהיבט המשפטי של הטענה סבורני כי אין מקום להתערב בהחלטת המשיב
19 לפיה בוצעה הפרה של סעיף 4(א) לחוק.
20
- 21 34. נותרו לבחינת טענות המערער בדבר תקינות ההליך המנהלי, לרבות אי בחינת טענות
22 המערער, סבירות ההחלטה, מחדלים בהליך ומתן החלטה לא מנומקת.
23 לאחר בחינת הדברים אינני סבור כי יש בטענות אלה כדי לסייע למערער במקרה דנן.
24
- 25 35. תחילה אציין כי יש טעם בטענת ב"כ המשיב לפיה רבות מטענות המערער בהקשר זה
26 נטענו לראשונה בדיון לפניי, והן מהווה הרחבת חזית בערעור.
27 כאמור, בכתב הטענות מיום 12.5.22 התמקד המערער בטענה בדבר היות השיק לביטחון
28 בלבד, ולא העלה טענות נוספות, כגון אי הוכחת כשרות הליך תפיסת השיק.
29 אלא שגם בערעור שלפניי, בו היה המערער מיוצג בידי עורך דין, לא הועלו טענות
30 מפורטות בעניין תקינות ההליך המנהלי, והערעור התמקד גם הוא בהיות השיק לביטחון
31 בלבד; בהעברה הכספית שנעשתה ובביטול השיק; ובמשמעות המשפטית שיש לכל אלה,
32 תוך העלאת טענות כלליות בלבד בעניין סבירות ההחלטה והיותה לא מידתית.
33

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 36. רק בדיון מיום 17.11.22 העלה ב"כ המערער טענות מפורטות בעניין ההליך המנהלי
2 ובעניין מחדלים שנעשו בו, לרבות בעניין חובת ההנמקה והצגת ראיות בעניין חוקיות
3 החיפוש אשר הוביל לתפיסת השיק.
4 גם אם נתעלם מהיות טענות אלה בגדר הרחבת חזית, לא מצאתי בהן ממש כדי לשנות
5 מהתוצאה הסופית.
6
- 7 37. הטענה לפיה לא הוצגו ראיות מצד המשיב בעניין נסיבות תפיסת השיק וחוקיות התפיסה
8 הועלו מתוך מה שנראה כניסיון להעלות מן היקב ומן הגורן כל טענה שיכולה לשמש את
9 המערער.
10 לא הונחה בפניי כל תשתית של ממש בדבר אי חוקיות החיפוש או התפיסה, כאשר המשיב
11 מסביר בנדון כי מדובר בשיק שנתפס בחקירה משטרתית שעודנה תלויה ועומדת, וכאשר
12 כלל לא ברור מהי ההשלכה של טענות אלה במקרה הנדון על זכויותיו של המערער.
13
- 14 38. כך גם לא מצאתי ממש בטענותיו של המערער בעניין תהיות הנוגעות לתאריכים המופיעים
15 בהודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי מיום 20.3.22, בה צוין כי הביקורת בעקבותיה נשלחה
16 אותה הודעה נעשתה ביום 2.12.21, כאשר ההפרה המיוחסת למערער באותו מכתב נעשתה
17 אף היא באותו תאריך.
18 בנדון הסבירה ב"כ המשיבה כי "הביקורת" הנזכרת באותה הודעה נוגעת למועד בו הגיעו
19 החומרים (לרבות השיק) לידי המשיב מכוח סמכותו על פי החוק הנדון, לאחר שהשיק היה
20 כלול בחומר שטופל במסגרת חקירה משטרתית במסגרת חוק איסור הלבנת הון.
21 אשר לתאריך ההפרה המופיע באותה הודעת כוונה (2.12.21) ברור על פניו שמדובר בתאריך
22 מוטעה, ואולם המערער כלל לא ראה בכך עילה לטרוניה עת שטח את טענותיו בעקבות
23 אותה התראה במסגרת כתב הטענות מיום 12.5.21.
24 כך או אחרת, ליקויים, ככל שהם מצויים במכתב זה, אינם כאלה היורדים לשורש ההליך,
25 ואינם מצדיקים את ביטול ההחלטה מושא הערעור.
26
- 27 39. יש ממש בטענת המערער בדבר ליקוי בהנמקה כפי שמפורט בהחלטה מיום 23.5.21.
28 חובת ההנמקה המוטלת על רשות מנהלית בעת מתן החלטה, אשר קבועה גם בסעיף 9(ג)
29 לחוק, היא חובה שאין להקל בה בראש, והיא מיועדת בין היתר לאפשר למושא ההחלטה
30 לעמוד על נימוקי נותן ההחלטה, על מנת לכלכל את צעדיו בבואו לשקול את תקיפתה.
31 בעוד שההנמקה שהופיעה במקרה דנן בהודעה על כוונת החיוב מיום 20.3.22 היתה לטעמי
32 מספקת, ובעקבותיה שטח המערער את טיעונו בפני המשיב ביום 12.5.22, הרי שההנמקה
33 המופיעה בהחלטת המשיב מיום 23.5.22 להטיל את העיצום, ולפיה "לא השתכנעתי כי לא

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

- 1 בוצעה הפרה", אינה בגדר הנמקה שך ממש, לפחות לא כזאת שמצופה מרשות מנהלית
2 לתת למושא ההחלטה.
3
4 40. יחד עם זאת, לא כל מחדל שנפל בתהליך קבלת ההחלטה המנהלית, לרבות מחדל ביחס
5 לחובת ההנמקה, מצדיק את ביטול ההחלטה באופן אוטומטי.
6 רק מחדל היורד לשורש הדברים, כזה הפוגם מהיסוד בזכויותיו של מי שההחלטה מופנית
7 כלפיו להתגונן כראוי מפני ההחלטה המנהלית באופן שאינו בר ריפוי, יכול להצדיק את
8 ביטול ההחלטה, קל וחומר כאשר בחינה בדיעבד של ההחלטה עולה בקנה אחד עם היותה
9 סבירה ונכונה, כפי שמתקיים במקרה דנן.
10 במקרה שלפניי אינני סבור כי הליקוי בהנמקה מיום 23.5.22 הוא כזה הפוגם באופן מהותי
11 בזכויותיו של המערער או ביכולתו להתגונן מפני ההליך המנהלי, או במיצוי זכויותיו
12 במסגרת ההליך שנוהל לפניי.
13 ההנמקה אמנם לקויה, ואולם במקרה דנן היא ניתנה לאור החלטה קודמת שהיתה
14 מנומקת דיה, בה פורט בפני המשיב כי השיק שנתן היה ללא שם של נפרע או נסב, כאשר
15 בעקבות ההחלטה הקודמת הציג המערער טיעון בדמות היות השיק לביטחון בלבד, שנועד
16 להתמודד עם ההנמקה שניתנה בהחלטה הקודמת.
17 המשיב סבר, ובצדק לטעמי כפי שפורט בהרחבה לעיל, כי טענת המערער בנדון אינה
18 משכנעת, ואף שהנמקתו לכך לא היתה מספקת, אין באי מתן הנמקה מספקת בנסיבות
19 אלה כדי להצדיק את ביטולה של החלטה שבדיעבד מתבררת כנכונה, סבירה ועולה בקנה
20 אחד עם החוק ותכליתו.
21
22 41. גם בטענה לפיה מדובר בחוק "חדש" לא מצאתי כדי לסייע למערער, כאשר לצד העובדה
23 שהחוק נכנס לתוקפו בחודש ינואר 2019 (כשנתיים וחצי לפני הפרה), מצויה העובדה
24 שמדובר בשיק שנמסר במהלך ניהול עסקים, בידי בעל עסק שמצופה כי ידע את החוקים
25 החלים על העברת שיקים במהלך ניהול עסקיו השוטפים.
26
27 42. לבסוף, לא מצאתי ממש בטיעון החלופי שהעלה המערער בדבר הצדקה לצמצום העיצום
28 הכספי. מלכתחילה הועלה טיעון זה כלאחר יד, והסתכם במילה בודדת בסעיף 22 לכתב
29 הערעור, כאשר גם בדיון שלפניי לא הסביר המערער על שום מה ולמה היה על המשיב
30 לצמצם את גובה העיצום.
31 אוסיף כי סעיף 11(א) לחוק קובע כי מנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך
32 מהסכומים הקבועים בפרק זה אלא לפי הוראות סעיף קטן "ב", אשר עוסק בתקנות בהם
33 פורטו מקרים בהם ניתן להטיל עיצום כספי בסכום מופחת, אך טרם הותקנו.

בית משפט השלום בחיפה

עש"א 66024-06-22 אבו רומי נ' רשות המיסים - חיפה

תיק חיצוני: 00000

סוף דבר

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

43. על יסוד המפורט לעיל מצאתי שאין הצדקה להתערב בהחלטת המשיב, ומשכך אני מורה על דחיית הערעור.

44. ההוראה בדבר עיכוב תשלום העיצום, שניתנה ביום 20.6.22, מתבטלת מניה וביה.

45. בנסיבות העניין, ובשים לב למחדל בדבר אי הנמקה מספקת של ההחלטה מושא הערעור כמפורט לעיל, לא מצאתי לחייב את המערער בהוצאות המשיב בגין ההליך.

המזכירות תעביר לצדדים ותפעל לסגירת התיק.

ניתנה היום, כ"ז חשוון תשפ"ג, 21 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.

אמיר סלאמה, שופט

